

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos LIX. — Izdan in razposlan 3. dne aprila 1918.

Vsebina: (Št. 124 in 125.) 124. Ukaz o pobiranju priklad k neposrednim davkom, predpisanim v okolišu kraljevega glavnega mesta praškega in okoliških občin, v prid praškemu c. kr. bolniškemu zakladu. — 125. Ukaz o prometu z nadomestnimi živili.

124.

Ukaz ministrstva za notranje stvari in finančnega ministrstva z dne 30. marca 1918. l.

o pobiranju priklad k neposrednim davkom, predpisanim v okolišu kraljevega glavnega mesta praškega in okoliških občin, v prid praškemu c. kr. bolniškemu zakladu.

Na podstavi cesarskega ukaza z dne 13. marca 1917. l. (drž. zak. št. 149) se ukazuje:

§ 1.

Od davčnega leta 1918. naprej se pobira, da se dopolne za obratovanje praške c. kr. obče bolnice potrebna zakladna sredstva, priklada k naslednjim v občinskem okolišu kraljevega glavnega mesta praškega in v občinah političnih okrajev Karlin, Smichow, Kraljevi Vinogradi, Žižkow in sodnih okrajev Beroun, Brandys ob L. in Kralupy ob V. predpisanim neposrednim davkom ali k neposrednim davkom, ki jih je vplačevati na podstavi zakona z dne 9. marca 1870. l. (drž. zak. št. 23) po pristojbini prejšnjega leta:

K zemljarini (§ 3, odstavek 2 zakona z dne 23. januarja 1914. l. [drž. zak. št. 14]), k obci

pridobnini I. in II. razreda in k obci pridobnini, prirejeni izven kontingenta, ako odka-zani davčni postavki presega 300 K, k pridobnini od podjetij, zavezanih javnemu polaganju računov, k rentnini, prirejeni na podstavi priznanje, in k plačarini od višjih službenih prejemkov, ako dosežejo ali presegajo 14.000 K in po določilih, veljajočih za občinsko priklado, ne uživajo oprostitve od nje.

§ 2.

Izmera te priklade znaša za davke, predpisane v kraljevem glavnem mestu praškem in v davčnih občinah političnih okrajev Karlin in Smichow, ki spadajo k praškemu policijskemu okolišu ali skozi katere gredo njegove meje, 8‰, za davke, predpisane v ostalih davčnih občinah imenovanih dveh političnih okrajev, potem v davčnih občinah političnih okrajev Kraljevi Vinogradi in Žižkow in sodnih okrajev Beroun, Brandys ob L. in Kralupy ob V., 6‰.

§ 3

O dolžnosti vplačevati priklade odloča davčno oblastvo I. stopnje in o rekurzih končno veljavno finančno deželno oblastvo. Davčne zavezanke je obvestiti o odmeri priklade za leto 1918. k zem-

ljari in z razglasom, o odmeri priklad k osebnim davkom za leto 1918. v tistih primerih, v katerih se je že izdal plačilni nalog o davku, z dodatnim plačilnim nalogom.

V ostalem je odmerjati in pobirati priklado po istih organih in enako kakor občinsko priklado k neposrednim davkom po določenih, veljajočih za te davke; njen donos je mesečno izročati praškemu c. kr. bolniškemu zakladu.

Toggenburg s. r.

Wimmer s. r.

125.

Ukaz urada za prehranjevanje ljudi v porazumu z ministrstvom za notranje stvari z dne 31. marca 1918. l.

o prometu z nadomestnimi živili.

Na postavi zakona zdne 24. julija 1917. l. (drž. zak. št. 307) se zaukazuje tako:

§ 1.

Nadomestna živila se smejo spravljati v promet, ne gledé na izjemo, določeno v § 2 tega ukaza, le ko jih je izrečno dopustil urad za prehranjevanje ljudi, in le po pogojih, ki so ustanovljeni v tem ukazu ali ki jih ustanovi urad za prehranjevanje ljudi.

Za nadomestna živila v zmislu tega ukaza naj veljajo vse za preživljanje ljudi določene snovi in izdelki, ki se naj porabljajo namesto običajnih, v „Codex alimentarius austriacus“ za dopustne navedenih živil (živež ali užitne reči) ali sami zase ali za pridelek k živilom ali ob prirejanju živil. V „Codex alimentarius austriacus“ obravnavana živila (živež ali užitne reči) so poočiteni v dodatku k temu ukazu.

§ 2.

Zaloge nadomestnih živil, ki so dokazno že bila v prometu, preden je dobil ta ukaz moč, se smejo prodajati do 15. dne junija 1918. l.

brez formalne dopustitve, ako v ostalem ustrezajo obstoječim zakonitim predpisom; po tem dnevu potrebujejo take dopustitve.

§ 3.

Za dopustitev mora prositi v uradu za prehranjevanje ljudi, in sicer izdelovalec, ako se izdeluje nadomestno živilo v tuzemstvu, v tuzemstvu postavljeni pooblaščenec inozemskega podjetja, ako se uvaža nadomestno živilo iz inozemstva ali, če bi ne bil postavljen pooblaščenec, tuzemska stranka, ki želi uvoz.

Ako se nadomestna živila, ki pridejo v poštev, ne izdelujejo več v tuzemstvu ali ne uvažajo več iz inozemstva, morejo tudi kupčevalci, ki imajo zaloge takih nadomestnih živil (§ 2), prositi za dopustitev, toda le najkasneje do 15. dne junija 1918. l.

§ 4.

V prošnjah je navesti:

- oznamenilo, s katerim se naj spravlja nadomestno živilo v promet; to oznamenilo mora obče umljivo in resnično navajati vrsto, namen in kakovost nadomestnega živila. Vsako oznamenilo, ki utegne kupca blaga varati ali premotiti, je prepovedano.
- ime (firmo) in opravični sedež izdelovalca ali, ako poda zglasitev kupčevalec (§ 3, odstavek 2), ime (firmo) in opravični sedež tistega, od katerega je dobil nadomestno živilo.

Prošnji je nadalje priložiti:

1. dva izvirna poskuska nadomestnega živila v najmanjši množini, ki je določena v pristojbinski tarifi državnih preiskovalnih zavodov za živila;

2. popis, kako se dela ali prireja nadomestno živilo; iz predpisa morajo biti razvidne njegove sestavine poleg vrste in množine sirovin, porabljenih ob izdelovanju (prirejanju);

3. po dva kosa za trgovino na drobno določenega zunanjšega ovoja nadomestnega živila in tiskovin, ki so določene, da se pridenejo, ali so določene za oglas, posebno napisa na ovoju (§ 5);

4. dokaz stroškov izdelovanja nadomestnega živila;

5. potrdilo poštne urada, da se je vplačal znesek 50 K v nakaznem prometu poštne

hranilnice na urad za prehranjevanje ljudi, da se zavaruje založba stroškov strokovnotehniške preiskave.

Tehniški izvidi, ki jih predložijo stranke same, kadar prosijo za dopustitev, morajo biti izdani od državnih ali državno pripoznanih preiskovalnih zavodov z izrečnim ozirom na določilo § 6 tega ukaza.

§ 5.

Napis na zunanjem ovoju za trgovino na drobno (§ 4, odstavek 2, točka 3) mora obsegati:

- a) oznamenilo nadomestnega živila po predpisu § 4, točka a);
- b) ime (firmo) in obratovališče izdelovalca;
- c) ceno za trgovino na drobno v kronski vrednoti.

Dovoljeno je razen predpisanega napisa namestiti tudi obrambno znamko na zunanjem ovoju za trgovino na drobno, toda namestitev obrambne znamke ne sme biti kriva, da se ne pozna različno predpisani napis. Nedopustno je nameščati obrambno znamko tudi tedaj, ako bi se s tem povzročila nevarnost, da se premoti odjemalec.

Obrambno znamko je predložiti s prošnjo za dovoljenje dopustitve, ako se naj predpisani napis vzprejme v znamko samo, nadalje ako je besedna znamka ali ako obsega za razlikovanje pripravno besedo, ki bi se mogla v prometu smatrati za oznamenilo nadomestnega živila.

Ako je obrambna znamka, ki jo je predložiti, že vpisana v registru, je priložiti prošnji izpričevalo o vpisu.

§ 6.

O tem, ali in s katerimi pogoji in tudi za katero dobo se dopušča nadomestno živilo, odloči urad za prehranjevanje ljudi po svobodnem preudarku, izprosiši strokovno mnenje in, ako treba, izvid strokovnotehniške preiskave.

Za pogoj za dopustitev veljajo zlasti:

- a) neškodljivost za zdravje;
- b) snažnost in neizprijenost;
- c) primernost namena;
- d) primernost oznamenila zlasti smeri, da ne sme dajati povoda za zmote o resnični kakovosti nadomestnega živila ali za zamenjavo z živilom (živežem ali užitno rečjo), ki ga naj nadomešča;

e) primernost cene;

f) razpečavanje v paketih.

O dopustitvi ali o tem, da se je odrekla, je obvestiti prosilca.

§ 7.

Za promet dopuščena nadomestna živila se vpisujejo s tekočimi številkami v seznamek, ki se piše v uradu za prehranjevanje ljudi. Zglasilcu se naznani njegova številka, kadar se obvesti o dopustitvi; to številko je narediti razvidno na zunanjem ovoju nadomestnega živila za trgovino na drobno (§ 5).

V uradni seznamek vpisana dopuščena nadomestna živila se objavljajo od časa do časa v uradnem listu „Wiener Zeitung“.

§ 8.

Urad za prehranjevanje ljudi je pooblaščen od primera do primera izpregledati v § 4, odstavek 2, točka 3, § 5 in § 6, lit. f določene zahteve in pogoje.

§ 9.

Stroške strokovnotehniške preiskave mora plačati zglasilec nadomestnega živila; odmerjajo se po izmeri, določeni v pristojbinski tarifi državnih preiskovalnih zavodov za živila.

Ako presega za strokovnotehniško preiskavo položeni znesek 50 K (§ 4, odstavek 2, točka 5) tarifno preiskovalno pristojbino, povrne urad za prehranjevanje ljudi stranki ostajajoči ostanek.

§ 10.

Urad za prehranjevanje ljudi more vsakčas zahtevati, da se opravi vnovična obdobjna strokovnotehniška preiskava za promet dopuščenih nadomestnih živil ali da se opravi od primera do primera in da se odvzame poskuske, ki je potreben za ta namen.

Oblastveni nadzorni organi, organi preiskovalnih zavodov in osebe, ki jih pooblasti za to urad za prehranjevanje ljudi, imajo pravico v vseh prostorih, v katerih se izdelujejo, prirejajo, prodajajo ali hranijo nadomestna živila, izvrševati preiskave in jemati poskuske od nadomestnih živil in sirovin, ki so v teh prostorih.

Osebe, ki narejajo ali prirejajo nadomestna živila, so dolžne dajati uradu za prehranjevanje

ljudi in v sprednjem odstavku oznamenjenim organom na zahtevanje pojasnila o načinu narejanja (prirejanja) in o porabljenih sirovinah.

Nadzorni organi morajo — pridržujé službeno poročanje in naznanjanje nezakonitosti — molčati o dejanstvih in uredbah, za katere zvedó v izvrševanju svojih kontrolnih oblasti.

Ako je dala izvršena tehniška preiskava povod za pravnomočno obsodbo (§ 12, odstavek 1), morajo plačati stroške preiskave tisti, ki so bili spoznani za krive.

§ 11.

Podeljena dopustitev (§ 6) se more prekliči, ako uveti in pogoji za dopustitev (§ 6) v promet spravljene nadomestnega živila niso več dani ali ako se spravi v promet ali ponuja proti predpisom tega ukaza.

Ako se prekliče dopustitev nadomestnega živila, more urad za prehranjevanje ljudi dovoliti prodajanje množin tega nadomestnega živila, ki so v prometu, še v roku, ki se določi od primera do primera, ako blago ustreza pogojem, navedenim v § 6. lit. a, b in c. Preklic dopustitve nadomestnega živila se objavi v uradnem listu „Wiener Zeitung“.

§ 12.

Kdor spravi nadomestna živila v promet proti predpisom tega ukaza ali ravna zoper predpise §§ 7 ali 10, tega kaznuje politično okrajno oblastvo z denarno kaznijo do 20.000 K ali z zaporom do šest mesecev, ako dejanje ne spada pod strožjo kazen. Te kazni se morejo v otežilnih okoliščinah nalagati druga poleg druge.

Istim kaznim kakor storilec zapade, kdor napelje koga drugega k enemu teh dejanj ali sodeluje pri njega izvršitvi.

§ 13.

Ob kaznovanju se more nadalje, ako se je storil prestop v obratovanju obrti, razsoditi na izgubo obrtne pravice za vedno ali na določen čas.

Pravtako se more povodom kazenskega postopanja izreči, da zapadejo nadomestna živila, sirovine ali paketi, na katere se nanaša kaznivo dejanje, ali, ako se ne morejo več zajeti, da zapade njih izkupilo v prid državi.

Ako se očitno ravna zoper ta ukaz, se more tudi neodvisno od kaznovanja razsoditi, da zapadejo reči ali njih izkupilo.

Zapale reči ali njih izkupilo se porabijo za preskrbovanje prebivalstva.

§ 14.

Politična okrajna in cesarska policijska oblastva morejo za zavarovanje zapada ukreniti potrebne zavarovalne naredbe, zoper katere ni dopusten priziv.

Zavarovane reči more otujiti za zavarovanje upravičeno oblastvo, še preden se izjavi, da zapadejo, ako nastanejo z njih hrambo stroški ali nevarnost, da se izpridijo.

§ 15.

S tem ukazom se ne izpreminjajo že obstoječi zakoni in ukazi, kolikor uravnavajo promet z določenimi nadomestnimi živilii.

§ 16.

Ta ukaz dobi moč 15. dne maja 1918. l.

Paul s. r.

Dodatek.

„Codex alimentarius austriacus“ obsega popis lastnosti in načel za presojanje naslednjih živil:

I. Zvezek.

1. Žito (stran 17).
2. Sočivje (stran 39).
3. Kruh in pecivo (stran 49).
4. Kuhinjska sol (stran 57).
5. Sveža zelenjava (stran 63).
6. Navadne užitne gobe ali glive (stran 107).
7. Sadje in južni plodovi (stran 135).
8. Suho sadje (stran 177).
9. Suha zelenjava (stran 185).
10. Dišave (stran 189).
11. Čaj (stran 257).
12. Mate (stran 267).
13. Kava (stran 271).
14. Kavni nadomestki (stran 281).
15. Kakao (stran 287).
16. Vrste cukra (stran 301).
17. Slaščičarsko blago in marcipan (stran 323).
18. Pivo (stran 339).
19. Vinski mošt (stran 363).
20. Vino (stran 373).
21. Sadjevec in jagodovec (stran 397).

II. Zvezek.

23. Sodavica in druge umetno narejene ogljenčeve kisline vsebujoče pijače (stran 1).
24. Ogljenčeva kislina (stran 9).
25. Moka in drugi mlinski izdelki žitnih vrst in sočivja (stran 15).
26. Skrob (stran 75).
27. Testenine (stran 89).
28. Meso in mesnine (stran 97).

29. Ribe (stran 135).
30. Mleko in mlečni preparati (stran 265).
31. Droži (stran 329).
32. Kvas (stran 341).
33. Prašek za peko (stran 343).
34. Mesni ekstrakti in slični preparati (stran 345).
35. Konserve rib in sorodni izdelki (stran 363).
36. Vložene užitne gobe ali glive (stran 373).
37. Trdne mesne konserve, konserve zelenjave in takozvane trdne armadne konserve (stran 375).

III. Zvezek.

39. Pitna voda in led (stran 1).
40. Hmelj in slad (stran 49).
41. Krkoni in golazni (stran 63).
42. Košarji in meškužci (stran 67).
43. Jajca (stran 97).
44. Sirovo maslo (stran 107).
45. Užitne masti, vstevši margarin in margarinsko mast (stran 129).
46. Sir vstevši margarinski sir (stran 171).
47. Užitna olja (stran 195).
48. Med, medovi nadomestki in medica (stran 215).
49. Opojne pijače (stran 229).
50. Marmelade in sorodni izdelki (stran 281).
51. Sokovi iz plodov (stran 301).
52. Ocet (stran 321).
53. Redila za otroke in dietetski preparati (stran 337).

